

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ในปัจจุบันการทำสวนส้มเขียวหวานมีการปลูกเพื่อการค้ามากขึ้น ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นอาชีพที่มั่นคงแก่เกษตรกร ในปีหนึ่งๆ สามารถทำรายได้ให้แก่เกษตรกรทั่วประเทศเป็นจำนวนเงินหลายล้านบาท และส้มเขียวหวานนับว่าเป็นผลไม้ชนิดหนึ่งที่มีความนิยมในการบริโภคกันมาก เพราะให้คุณค่าทางโภชนาการมากมายสามารถนำมาบริโภคทั้งในรูปของผลไม้สดและน้ำผลไม้ รวมทั้งมีการจำหน่ายทั้งในประเทศและส่งออกจำหน่ายต่างประเทศ เมื่อไม่กี่ปีมานี้ได้มีส้มพันธุ์ใหม่ที่มีความนิยมจากผู้บริโภคอย่างแพร่หลาย นั่นคือ "ส้มพันธุ์สายน้ำผึ้ง" ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างจากส้มเขียวหวานโดยทั่วไป คือ มีรสชาติหอม หวาน ผิวสีเหลืองทอง ซึ่งเหมาะที่จะใช้ในเทศกาลต่างๆ ปริมาณน้ำส้มมีมากเมื่อเปรียบเทียบกับส้มสายน้ำผึ้งกับส้มเขียวหวานที่มีขนาดเท่ากัน ส้มสายน้ำผึ้งจะมีน้ำหนักมากกว่า และราคาผลผลิตที่ได้ที่ต่อกิโลกรัมอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าส้มเขียวหวาน จึงเป็นที่น่าสนใจว่าการลงทุนทำสวนส้มสายน้ำผึ้งนั้น เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่ การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้จึงได้ทำการศึกษาค้นทุน - ผลตอบแทนจากการลงทุนทำสวนส้มสายน้ำผึ้ง เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนที่เกษตรกรจะได้รับจากการลงทุนทำสวนส้มสายน้ำผึ้ง

การศึกษาในหัวข้อ การศึกษา ต้นทุน - ผลตอบแทนจากการลงทุนทำสวนส้มสายน้ำผึ้งในพื้นที่แต่ละขนาด ในเขตอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นแหล่งที่มีการเพาะปลูกส้มสายน้ำผึ้งกันมาก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึง ต้นทุน - ผลตอบแทน ปัญหาในการลงทุนทำสวนส้มสายน้ำผึ้ง โดยทำการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล สัมภาษณ์เกษตรกรที่ปลูกส้มสายน้ำผึ้งในเขตอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนรวม 31 ราย และทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบต้นทุน - ผลตอบแทนจากการลงทุนทำสวนส้มสายน้ำผึ้งเฉลี่ยต่อไร่ ระหว่างพื้นที่เพาะปลูกน้อยกว่า 50 ไร่ พื้นที่เพาะปลูก 50 - 100 ไร่ พื้นที่เพาะปลูก 100 ไร่ขึ้นไป ซึ่งโดยปกติส้มสายน้ำผึ้งเริ่มให้ผลผลิตเมื่อมีอายุได้ประมาณ 3 ปี และเกษตรกรที่ปลูกส้มสายน้ำผึ้งส่วนใหญ่มีอายุการปลูกประมาณ 5 - 6 ปี เนื่องจากเกษตรกรเริ่มหันมานิยมปลูกส้มสายน้ำผึ้งในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ดังนั้น ในการทำการศึกษาค้นทุนนี้จึงทำการศึกษาอายุโครงการเพียง 6 ปี เท่านั้น

ผลการศึกษาศาสามารถสรุปได้ดังนี้

1. พื้นที่เพาะปลูกน้อยกว่า 50 ไร่ มีต้นทุนรวมในการทำสวนส้มสายน้ำผึ้งเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ในระหว่าง ปีที่ 1 - 6 เป็นจำนวน 59,334.35 - 118,950.40 บาท ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีในระหว่าง ปีที่ 1 - 6 เป็นจำนวนเงิน 19,372.41 - 81,557.44 บาท และค่าใช้จ่ายอื่นๆเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีในระหว่าง ปีที่ 1 - 6 เป็นจำนวนเงิน 8,629.87 บาท จากการจำหน่ายส้มสายน้ำผึ้งทำให้มีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ ในกิโลกรัมละ 40 บาท ทำให้มีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ในระหว่างปีที่ 3 - 6 เป็นจำนวนเงิน 39,415.20 - 176,400.00 บาท มีกำไร(ขาดทุน)สุทธิเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ในระหว่างปีที่ 3 - 6 เป็นจำนวนเงิน(15,163.64) - 57,449.60 บาท

จากการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ปรากฏว่า ต้องใช้ระยะเวลาคืนทุน 4.78 ปี หรือ 4 ปี 9 เดือน 11 วัน ในกรณีที่อัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่กำหนดเท่ากับร้อยละ 8 ร้อยละ 12 และร้อยละ 15 จะมีมูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 48,802.55 บาท 29,154.43 บาท และ 17,363.28 บาท ตามลำดับ และจะได้รับอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงเท่ากับร้อยละ 20.76

2. พื้นที่เพาะปลูก 50 - 100 ไร่ มีต้นทุนรวมในการทำสวนส้มสายน้ำผึ้งเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ในระหว่าง ปีที่ 1 - 6 เป็นจำนวน 56,904.75 - 110,413.15 บาท ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีในระหว่าง ปีที่ 1 - 6 เป็นจำนวนเงิน 16,545.87 - 75,473.97 บาท และค่าใช้จ่ายอื่นๆเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีในระหว่าง ปีที่ 1 - 6 เป็นจำนวนเงิน 8,589.59 บาท จากการจำหน่ายส้มสายน้ำผึ้งทำให้มีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ ในกิโลกรัมละ 40 บาท ทำให้มีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ในระหว่างปีที่ 3 - 6 เป็นจำนวนเงิน 45,920.00 - 182,000.00 บาท มีกำไร(ขาดทุน)สุทธิเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ในระหว่างปีที่ 3 - 6 เป็นจำนวนเงิน (5,340.00) - 71,586.85 บาท

จากการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ปรากฏว่า ต้องใช้ระยะเวลาคืนทุน ประมาณ 4.21 ปี หรือ 4 ปี 2 เดือน 16 วัน ในกรณีที่อัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่กำหนดเท่ากับร้อยละ 8 ร้อยละ 12 และร้อยละ 15 จะมีมูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 85,800.15 บาท 61,489.40 บาท และ 46,717.21 บาท ตามลำดับ และจะได้รับอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงเท่ากับร้อยละ 30.56

3. พื้นที่เพาะปลูก 100 ไร่ขึ้นไป มีต้นทุนรวมในการทำสวนส้มสายน้ำผึ้งเฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ในระหว่าง ปีที่ 1 - 6 เป็นจำนวน 58,965.97 - 108,029.65 บาท ซึ่งประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีในระหว่าง ปีที่ 1 - 6 เป็นจำนวนเงิน 16,862.42 - 74,813.76 บาท และค่าใช้จ่ายอื่นๆเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีในระหว่าง ปีที่ 1 - 6 เป็นจำนวนเงิน 8,703.86 บาท จากการจำหน่าย

ล้มตายน้ำผึ้งทำให้มีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ ในกิโลกรัมละ 40 บาท ทำให้มีรายได้เฉลี่ยต่อไร่ต่อปี ในระหว่างปีที่ 3 - 6 เป็นจำนวนเงิน 56,800.00 – 154,000.00 บาท มีกำไร(ขาดทุน)สุทธิเฉลี่ยต่อไร่ต่อปีในระหว่างปีที่ 3 - 6 เป็นจำนวนเงิน 2,599.40 - 45,970.35 บาท

จากการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ปรากฏว่า ต้องใช้ระยะเวลาคืนทุนประมาณ 4.37 ปีหรือ 4 ปี 4 เดือน 14 วัน ในกรณีที่อัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่กำหนดเท่ากับร้อยละ 8 ร้อยละ 12 และร้อยละ 15 จะมีมูลค่าปัจจุบันเท่ากับ 60,188.95 บาท 40,475.26 บาท 34,064.38 บาท ตามลำดับ และจะได้รับอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงเท่ากับร้อยละ 25.31

จะเห็นได้ว่า การปลูกส้มสายน้ำผึ้งในขนาดพื้นที่เพาะปลูก 50 - 100 ไร่ จะใช้ระยะเวลาคืนทุนเร็วที่สุดเมื่อเทียบกับ พื้นที่เพาะปลูกน้อยกว่า 50 ไร่ และ พื้นที่เพาะปลูก 100 ไร่ขึ้นไป คือ 4.21 ปี 4.78 ปีและ 4.37 ปี ตามลำดับ พื้นที่เพาะปลูกน้อยกว่า 50 ไร่ พื้นที่เพาะปลูก 50 - 100 ไร่ และพื้นที่เพาะปลูก 100 ไร่ขึ้นไป มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเป็นบวกทั้ง 3 พื้นที่ แสดงว่าอัตราผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนในพื้นที่ทั้ง 3 ขนาด มีค่ามากกว่าต้นทุนของเงินลงทุนหรืออัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่กำหนด เมื่อใช้อัตราส่วนลดเท่ากับร้อยละ 8 ร้อยละ 12 และร้อยละ 15 ในทุกขนาดพื้นที่ อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงเท่ากับร้อยละ 20.76 ร้อยละ 30.56 และร้อยละ 25.31 ตามลำดับ ซึ่งอัตราผลตอบแทนพื้นที่เพาะปลูก 50 - 100 ไร่ จะสูงกว่าพื้นที่เพาะปลูกน้อยกว่า 50 ไร่ และ พื้นที่เพาะปลูก 100 ไร่ขึ้นไป ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ทั้ง 3 วิธีดังกล่าวแล้ว จะเห็นว่า การปลูกส้มสายน้ำผึ้งที่ได้รับผลตอบแทนคุ้มกับการลงทุน เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 3 ขนาดแล้ว การปลูกส้มสายน้ำผึ้งขนาดพื้นที่เพาะปลูก 50 - 100 ไร่ ให้ผลตอบแทนที่ดีที่สุด

ข้อค้นพบในการศึกษา

เกษตรกรที่ปลูกส้มสายน้ำผึ้งพื้นที่เพาะปลูก 50-100 ไร่ เป็นเกษตรกรที่มีการศึกษาและมีความรู้ด้านการเกษตรเป็นอย่างดี และจะดูแลสวนด้วยตนเอง ทำให้การใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งการใช้ ปุ๋ย และสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช เป็นต้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด แสดงว่ามีการควบคุมภายในเป็นอย่างดี จึงทำให้ต้นทุนต่ำ และผลตอบแทนสูงกว่าพื้นที่เพาะปลูกน้อยกว่า 50 ไร่ และพื้นที่เพาะปลูก 100 ไร่ขึ้นไป ด้านปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการทำสวนส้มสายน้ำผึ้งได้แก่

1. ปัญหาทางด้านเงินทุน

การทำสวนส้มสายน้ำผึ้งต้องใช้เวลาลงทุนสูงในระยะแรก คือ การลงทุนในการซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์การเกษตร เพื่อใช้ในการทำสวนส้ม เช่น เครื่องสูบน้ำ ระบบการให้น้ำ เครื่องพ่นยา เป็นต้น ซึ่งยังเป็นภาระการลงทุนอีกส่วนหนึ่งและเมื่อเริ่มทำการปลูกส้มสายน้ำผึ้ง ยังมีค่าใช้จ่ายในการปลูก ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ตั้งแต่ปีที่ 1-2 ซึ่งเป็นระยะที่ต้นส้มสายน้ำผึ้งยังไม่ให้ผลผลิต

แนวทางแก้ไข

- รัฐบาลควรให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุน โดยการจัดหาแหล่งเงินทุนที่ให้กู้ยืมโดยมีดอกเบี้ยต่ำ มีระยะเวลากู้ยืมนานพอสมควร ตลอดจนเพิ่มวงเงินกู้ยืมให้สูงขึ้นและให้ความสะดวกรวดเร็วในการกู้ยืม
- ในช่วงที่ต้นส้มสายน้ำผึ้งยังไม่ให้ผลผลิตเกษตรกรอาจหารายได้จากการปลูกพืชแซมจำพวกพืชล้มลุกเพื่อเป็นการหารายได้ให้กับสวนส้มอีกทางหนึ่ง

2. ปัญหาด้านการผลิต

2.1 ปัญหาเกี่ยวกับปุ๋ย ฮอร์โมน และยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช ที่ใช้ในการทำสวนส้มสายน้ำผึ้งมีราคาแพง และเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจวิธีการและปริมาณการใช้ที่ถูกต้อง เป็นเหตุให้เกษตรกรต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง

แนวทางแก้ไข

- เกษตรกรควรศึกษาถึงวิธีการใช้ปุ๋ย ฮอร์โมน และยาป้องกัน กำจัดศัตรูพืช รวมทั้งปริมาณการใช้ที่ถูกต้องและเหมาะสมในเวลาที่เหมาะสม เช่น การฉีดพ่นยาป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ต้องดูว่าในช่วงใดมีโรคหรือแมลงชนิดใดระบาด แล้วจึงเลือกใช้ยาศัตรูพืชให้ถูกต้อง
- รัฐบาลควรควบคุมคุณภาพและราคาของปุ๋ย ฮอร์โมน และยาป้องกัน กำจัดศัตรูพืช รวมทั้งจัดส่งเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญออกไปให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ย ฮอร์โมน และยาป้องกัน กำจัดศัตรูพืช ให้ถูกต้องและเหมาะสม

2.2 ปัญหาเกี่ยวกับต้นพันธุ์ เกษตรกรยังขาดต้นพันธุ์ที่ได้มาตรฐาน เป็นผลให้ได้ผลผลิตไม่แน่นอน

แนวทางแก้ไข

- รัฐบาลควรจัดหาแหล่งรับรองพันธุ์เพื่อทำให้เกษตรกรมีความมั่นใจว่าจะได้ต้นพันธุ์ที่เป็นมาตรฐาน จะส่งผลให้ได้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มากขึ้น

2.3 ปัญหาเกี่ยวกับค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ เช่น เครื่องสูบน้ำ ระบบการให้น้ำมีราคาสูง เกษตรกรต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเหล่านี้โดยไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้

แนวทางแก้ไข

- เกษตรกรควรแนะนำให้คนงานใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ สามารถใช้งานได้นานและอยู่ในสภาพที่ดี

3. โรคและศัตรูส้ม

โรคและศัตรูส้มสายน้ำผึ้งมีหลายชนิดด้วยกัน บางชนิดเป็นศัตรูพืชที่ร้ายแรง เห็นชัดด้วยตาเปล่า แต่บางชนิดเป็นศัตรูพืชที่ลูกกลมที่ละน้อย โดยที่เกษตรกรไม่ทราบเลยจนต้นส้มตายไป โดยทั่วๆ ไปแล้วเกษตรกรมักจะไม่พ่นยาป้องกันโรค และแมลงศัตรูส้มไว้ก่อน จนกว่าจะมีโรคและแมลงศัตรูส้มเกิดขึ้นกับส้มสายน้ำผึ้งแล้วจึงหาวิธีกำจัด เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในเรื่องโรคและศัตรูพืชต่างๆ ตลอดจนยา และวิธีการใช้ยาที่ถูกต้อง

แนวทางแก้ไข

เกษตรกรควรหมั่นตรวจสอบสวนส้มสายน้ำผึ้งอยู่เสมอเพื่อจะได้ทราบถึงความผิดปกติที่เกิดขึ้นกับต้นส้มสายน้ำผึ้ง ควรฉีดพ่นยาป้องกัน กำจัด โรคและแมลงศัตรูส้มไว้ก่อน เพราะถ้าปล่อยไว้โดยไม่ป้องกัน และกำจัดเสียตั้งแต่แรกอาจทำให้ต้นส้มเสียหายได้ นอกจากนี้เกษตรกรที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันและวิธีกำจัด โรคควรปรึกษาเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตรหรือผู้ที่มีความรู้ความชำนาญที่สามารถให้คำปรึกษาได้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเพิ่มเติมและอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทำสวนส้มสายน้ำผึ้ง ตลอดจนปัญหาต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในการทำสวนส้มสายน้ำผึ้ง ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1. ควรจัดเก็บเงินอุดหนุนท้องถิ่นในอัตราที่ต่ำมากแก่เกษตรกรเพื่อเป็นการจูงใจให้เกษตรกรลงทุนทำสวนส้มสายน้ำผึ้งเพิ่มมากขึ้น
2. ชมรมชาวสวนส้มฝาง ควรร่วมมือกันจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรในรูปของสหกรณ์ เพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองกับพ่อค้าคนกลางมากขึ้น รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรให้ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องส้มสายน้ำผึ้งอย่างแพร่หลายแก่เกษตรกร จัดให้มีการอบรมความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับเรื่องส้มสายน้ำผึ้งแก่เกษตรกร
4. รัฐบาลควรส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมแปรรูปโดยใช้ส้มเป็นวัตถุดิบมากขึ้นเพื่อเพิ่มตลาดของส้มให้มากขึ้น ซึ่งเป็นการเพิ่มราคาส้มให้สูงขึ้นด้วย

ถ้าหากได้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเหล่านี้แล้ว จะทำให้ต้นทุนการผลิตลดลงและรายได้เพิ่มขึ้น เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนสูงขึ้นเป็นการจูงใจให้มีผู้หันมาสนใจทำสวนส้มสายน้ำผึ้งมากขึ้น ทำให้ได้ผลผลิตเพิ่มและสามารถขยายตลาดไปยังต่างประเทศ อันจะนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศได้มากขึ้นอีกด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved